

<p>PROFEX ÁLTALÁNOS NYELVVIZSGA</p> <p>Alapfok – beás nyelv Írásbeli Írott szöveg értése</p>		<p>vizsgázó sorszáma:</p> <p>◀ ◀ ◀</p> <p>dátum: 2007. 03. 30.</p>
---	--	---

Olvassa el figyelmesen és oldja meg a feladatokat!

Figyelem! A vizsga akkor lehet sikeres, ha a vizsgázó részegységenként legalább 40%-ot teljesít.

A végleges választást jól gondolja meg, mert bármilyen válaszmódosítás esetén az adott kérdésre adott válasza érvénytelen.

A ceruzával írt dolgozat érvénytelen.

1. szöveg

Florilye dă ar

Odátă-jră, hungyé nu-jră, ajră odátă on bájás. Szărák ajră bájásusztă, tyăr o kulyibă áve în păduré. Nisj mănkaré n-áve. Odátă sză gîngye, dă hungy-ăr kăpătă ocără bány. Mirzsje sză kuldujászkă-n szăturj, lá tatyé kăsj mirzsje, dă nyimik nu kăpătă. Ro triszt ajră, sî famé sî szetyé ji-jră. Mă szără-jră, sz-o-ntunyríkat, kînd o văzut o biszerikă mikă.

- Na ásztăz áisj m-oj kulká. – gîngye – s-o mérsz înlontru. A-cîcăt o lumină, kit sză-s katyé on lok, hungyé sz-o punyé zsjosz. Lá rázá o văzut pă fıl o krusjé máré.

- Ej Dimizoulyé! – zîsjé lu krusji – Á dă sjé nu m-ásuc? Dă sjé misz jo ásá szărák?

P-áje vorbă tună-nlontru on om bătîrn ku bərbă máré, álbă. Bájásu k-ánti sz-o szpărijet dă jél. Dimizou-jră bătîrnulă. Zîsjé lu bájásusztuje:

- Sjë koc tu lá minyé bájásulyé?

- Áisj ám dă gînd sză mă kulk, kă hustyunyt misz, s-ásá întunyerik aj, dă nu pot sză mă duk ákásză. – zîsjé bájásu.

Binyé. Háj áisj, mănînkă ku minyé. – zîsje Dimizou. K-aje o pusz o trásztă mikă pă pămînt. Mikă-jră trásztăje, dă átítă mănkaré o lat elé dîn je, dă bájásu în kusztu-j n-o văzut átítă. Kînd sz-or szăturăt, zîsjé Dimizou:

- Du ty-ákásză bájásulyé, számănă számîncilyestyé, sî maj vij vigye sj-o fi. K-aje j-o dát Dimizou trij számînc, s-o mérsz. Bájásu sz-o pusz zsjosz, sî dă gyminyácă o mérsz ákásză. Ly-o számănăt számîncilye în hudvăr, s-ástyiptă, sj-o fi. Na odátă, kînd szarilye vinye szusz, máré rázá o văzut. Mirzsje áfără, sî vigye, în hudvăr trij florj dă ar. Ro sz-o-nfălusăt bájásu.

- Na, kic bány oj kută jo ku florilyestyé! Ásă găzdák oj fi, kă királu. Ly-adunăt florilye, s-o mérsz în szăt. Pă kályé sz-aflăt k-o mujeré mîndră. Zîsjé mujeráje:

- Bájásulyé! Dă-m ună dîn florilyestyé!

- Dacs-kă-c dau. Lu cîgánkă drăkuluj lyé duk. Nisj lu királ nu lyé pot dá.

- Ánume? Jo cîgánkă királuluj misz. Dákă m-áj dă florilyestyé, c-áj kăpătă on szák dă bány.

- Á, ásă nu merzsje. Cîgánkă drăkuluj trij szásj dă bány m-o dá.

- Átunsj jo sjinsj szásj dă bány îc dau.

- Na átunsj binyé. K-aje ly-o dát florilye bájásu lu cîgânsji királuluj. Je j-o dát bányi, jél mágá fãlosz o mérsz ákászã. Ásá kusztã s-áku, dákã n-o murit.

(Forrás: Kalányos István mesekölteménye-kézirat)

FELADATLAP

I. *Döntse el és jelölje aláhúzással, hogy az olvasott szöveg alapján mely állítások igazak, ill. hamisak! (3 pont)*

Egy feladatot megoldottunk:

Bájásu szárák äjrá. gyirépt äj nu-j gyirépt

---

1. Bájásusztã tyár o kulyibucã áve. gyirépt äj nu-j gyirépt

2. În päduré o väzut o biszerikã máré. gyirépt äj nu-j gyirépt

3. Bájásu j-o dát florilye lu drák. gyirépt äj nu-j gyirépt

II. *Mondja beásul más rokon értelmű szavakkal a szövegből kiemelt és aláhúzott kifejezéseket - maximum öt szó felhasználásával! (5 pont)*

Egy feladatot megoldottunk:

tyár - **numá**

---

n-áve, sjé szá măninsjé .....

lá tatyé käs mirzsje .....

tuná-nlontru .....

kînd szarilye vinye szusz .....

o mujeré mîndrã .....

III. *Válaszoljon az alábbi kérdésekre egy - maximum tizenöt szóból álló - mondattal magyarul! (7 pont)*

1. Hol élt a szegény ember?

.....

2. Miért ment a faluba?

.....

3. Hol töltötte az éjszakát?

.....

4. Kivel találkozott itt?

5. Mit kapott a szegény ember?

6. Mivel csapta be királynét a szegény ember?

7. Mit kapott a szegény ember a királynétől?

IV. A megadott három lehetőség közül válassza ki a helyes megoldást a szöveg alapján! A megoldás betűjelét húzza alá!(5 pont)

Egy feladatot megoldottunk:

Sjé báj áve bájásu?

- a. N-áve nisj mǎnkáré, nisj bány.
  - b. Nu sz-o kulkát binyé.
  - b. Mikǎ-jrá kulyibucá-j.
-

1. Hungyé mirzsje bájásu szá kuldujászkǎ?
  - a. Lá tatyé kǎsj.
  - b. Lá toc.
  - c. Lá Dimizou.
2. Sj-o kǎpátát dǎ lá aminy în szát?
  - a. Bány.
  - b. Florj dǎ ar.
  - c. Nyimik.
3. Sj-o vǎzut bájásu în biszerikǎ lá rázá dǎ luminǎ?
  - a. Pǎ Dimizou.
  - b. Pǎ fǎl.
  - c. O krusjé.
4. Sjé j-o dát k-ánti Dimizou lu bájásusztuje?
  - a. J-o dát szá mǎninsjé.
  - b. J-o dát o pálmǎ.
  - c. J-o dát on szák dǎ bány.
5. Sj-o fǎkut bájásu ku florilye?
  - a. Ly-o számnát.
  - b. Ly-o vindut lu cǐgǎnsji királuluj.
  - c. Ly-o dát lu drák.

<p>PROFEX ÁLTALÁNOS NYELVVIZSGA</p> <p>Alapfok – beás nyelv Írásbeli Íráskészség</p>		<p>vizsgázó sorszáma:</p> <p>← ← ←</p> <p>dátum: 2007. 03. 30.</p>
---	--	---

Figyelem! A vizsga akkor lehet sikeres, ha a vizsgázó részegységként legalább 40%-ot teljesít. (15 pont)

Ceruza nem használható!

Írjon egy 100-150 szóból álló levelet régi barátjának, akit már régen látott.

Vegye figyelembe az alábbi szempontokat!

- Kérjen elnézést, amiért addig nem írt neki.
- Mondja el neki, hogy Ön még mindig a szüleivel él, akik idősek már, így csak a ház körüli munkákat tudják elvégezni.
- Mondja el barátjának, hogy szüleivel sokszor gondolnak rá és gyakran emlegetik.
- Mondja el, hogy munkája mellett mindenben segít szüleinek, és hogy így nincs semmi szabadideje.
- Kérdezze meg tőle, hogy tetszik neki a falu, ahová költözött.
- Érdeklődjön arról, hogy házas-e már és, hogy vannak-e gyerekei.
- Kérdezze meg, hol dolgozik most.
- Mondja el, hogy szüleivel együtt szeretnék, ha egyszer meglátogatná Önöket.
- Érdeklődjön arról, hogy mikor érne rá, akár egy hétvégre, hogy ellátogasson Önökhöz.
- Kérje meg, hogy ha van családja, hozza magával őket is.
- Kérje meg, hogy minél előbb válaszoljon erre a levélre.

<p>PROFEX ÁLTALÁNOS NYELVVIZSGA</p> <p>Alapfok – beás nyelv Írásbeli Nyelvi közvetítő készség</p>		<p>vizsgázó sorszáma:</p> <p>← ← ←</p> <p>dátum: 2007. 03. 30.</p>
--	--	---

Fordítsa le szótár segítségével az alábbi szöveget magyarra! (15 pont)

Mícilye

O dát Dimizo, sj-o dát, o mujere bătîrnă. Mujerăszta áve o mîcă mikă. Hej mîcăszta ro mîndră-jră. Mujere kupij n-áve, numă mîcăszta. Ro o plăsj. Dă odată dă gyiminyácă sză szkală szusz, s-o tyámă pă mîcă, dă nu vinyé. Sză ujtă dă szub pát, hungyé szuktule sză sză kulsjé, dă nyimik nu vegyé. Merzsjé áfără, sză ujtă în hudvár, dă nisj ákulo nu áflă nyimik. „N-áku sj-o fi? Hungyé-j mîcă me?” – zîsj mujere, dă má sî plînzsj. Ásá o trikut trij, pátru zîlyé, pînsjé odátă o vinyit lá je on om, káré-jră birkás lá domnu szátuluj.

- Bună zuă, masá me! – zîsjé birkásu.
- Sză fij szănátosz birkásulyé! – zîsjé mujere – Dă în sjé járat jesty?
- Ám áhuzît, kă c-áj pirdut mîcă. Sî á me mîcă o pirit. Háj ku minyé, ly-ony kutá!
- Binyé, hájc! – zîsjé mujere.

K-aje or mérsz în szát, or mérsz lá fugádo, sî l-or întribát pă krîsjmár, hungyé-sz mícilye.

- Jo nu ly-ám văzut. – zîsjé krîsjmáru. – Întribăcă-l pă postás!
- Merzsjé lá postás, sî-l întrábă, dă sî jél áje zîsjé:
- Jo nu ly-ám văzut. Întribăc-o pă popá.
- Binyé. Merzsjé lá popá. Sî luj îj szpunye, sjé kată, dă nisj popá nu lyé putye ázsutá.
- Dusjécă vă lá erdés! Patykă jél styijé, hungyé-sz mícilye. – zîsjé popá.
- Ej ro triszc äszrá má kityusdujinsj, sî mujere sî birkásu, ásá mirzsjé lá erdés.
- N-áku, sj-ony fásjé? Kum sză lyé áflány pă mícilyestyé?– zîsjé mujere.
- Patykă erdésu styijé, hungyé-sz. – zîsjé birkásu.
- Merzsjé lá erdés.
- Erdésulyé! Mícilye nastré or pirit. Nu ly-áj văzut pă hungyivá? – întribá mujere.
- Dacsă nu. Hájc ku minyé!
- Or mérsz l-a kosjină sî or văzut, kă mícilye ákulo sză kulkă ku trij mîc misj.
- Ájoj. D-áje or pirit.
- Ro sz-or înfălusát. Patykă inká s-áku rîgyé.

(Forrás: Kalányos István mesekölteménye-kézirat)